

МІЖНАРОДНІ ПЕРЕВЕЗЕННЯ У СИСТЕМІ ГЛОБАЛЬНИХ ЛАНЦЮГІВ ПОСТАЧАННЯ

Попов Р.Р.

Національний транспортний університет, м.Київ

The study reveals the essence of international transportation as a component of the logistics system, highlights the main differences between the concepts of «international transportation» and «supply chain», and determines the place of transport and logistics operations in the enterprise's flow process management system.

Міжнародні перевезення є рушійною силою, яка формує загальний ланцюг постачання та спонукає розвитку міжнародної торгівлі. У рамках функціонування міжнародних логістичних систем вирішується значна кількість завдань: планування транспортного процесу, вибір способу транспортування, прийняття рішення щодо експедирування, здійснення митних процедур, організація складування та зберігання вантажів тощо. Організація міжнародних вантажних перевезень не обмежується типовими процедурами, оскільки залежить від багатьох чинників, зокрема, особливостей вантажу, задіяних учасників, геополітичних факторів тощо.

Зауважимо, що міжнародні вантажні перевезення є частиною ланцюга постачання, а не його синонімом, не зважаючи на те, що майже всі системні та регулярні перевезення (особливо в торгівлі, виробництві чи e-commerce) інтегруються у ланцюги постачання. Ланцюг постачання є ширшим поняттям, яке охоплює комплекс процесів від первинної закупівлі сировини для виробництва до доставки готового товару кінцевому споживачу, а перевезення є лише його складовим елементом. Якщо фокус сконцентрований виключно на транспортуванні, яке надається як окрема послуга відповідно угоди між постачальником і покупцем, то такі міжнародні вантажні перевезення не є частиною ланцюга постачання.

На рис. 1 представлено ключові відмінності між ланцюгом постачання та міжнародними вантажними перевезеннями відповідно до фокусу надання транспортно-логістичних послуг.

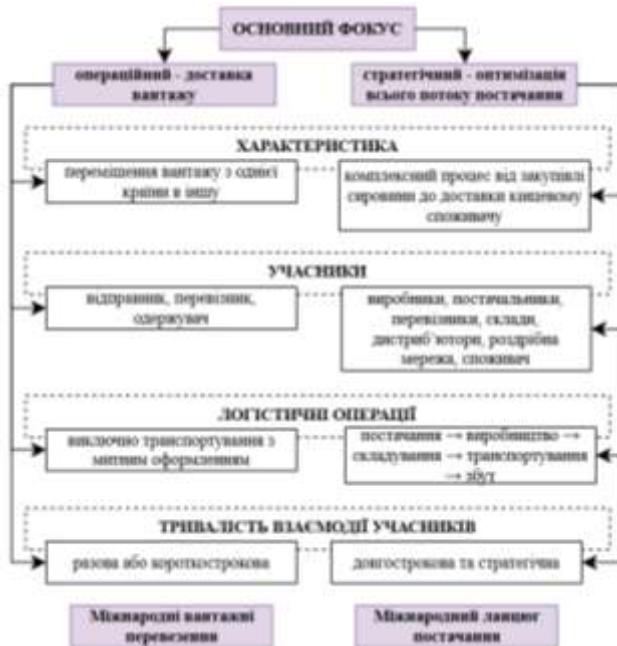

Рис. 1. Ключові відмінності міжнародних вантажних перевезень та ланцюга постачання

Джерело: сформовано автором

Особливу роль відіграють й підходи до управління логістикою підприємства в цілому та побудови ефективних ланцюгів постачання, оскільки міжнародні вантажні перевезення передбачають координацію різних видів транспорту та учасників, діяльність яких може бути пов'язана з пошуком, закупівлею та переміщенням сировини на заводи, перетворенням матеріалів на готову продукцію, доставку продукції роздрібним торговцям та клієнтам тощо. А от процес управління міжнародними ланцюгами постачання включає низку питань, таких як управління запасами, складування, розподіл, а також управління обслуговуванням клієнтів та поверненнями. Тому, ланцюг постачання можна розглядати з двох різних точок зору:

1) з позиції внутрішніх перспектив розвитку підприємства, коли ланцюг формується враховуючи потреби та інформацію клієнтів. Такий ланцюг постачання орієнтується на власне виробництво, планування закупівель та збуту готового товару кінцевому споживачу (рис. 2);

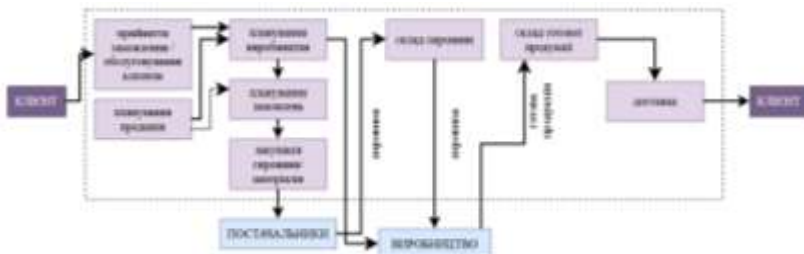

Рис. 2. Ланцюг постачання як внутрішній процес підприємства
Джерело: побудовано автором

2) з позиції глобальних перспектив розвитку підприємства зі створенням доданої цінності для клієнта, коли виробниче підприємство є одним із елементів операційної структури глобального ланцюга постачання із охопленням як вхідної логістики (коли матеріали та сировина надходять до підприємства), так і вихідної логістики (коли продукція підприємства потрапляє до роздрібних точок продажів та споживачів) (рис. 3).

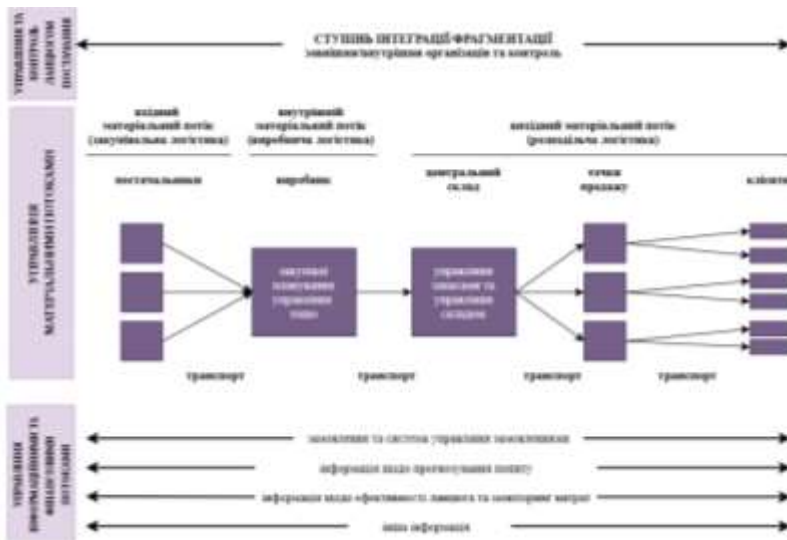

Рис. 3. Операційна структура глобального ланцюга постачання
Джерело: побудовано автором

Тобто, управління ланцюгом постачання на рівні підприємства, зосереджене на плануванні, впровадженні та контролі ефективного потоку товарів, послуг та інформації від моменту надходження замовлення від клієнта до виробництва замовлення та доставки до замовника. Головна мета підприємства - полягає в тому, щоб забезпечити транспортування та складування, що сприяло б задоволенню потреб клієнтів. З іншого боку, глобальний ланцюг постачання – це ширше поняття, яке охоплює не лише логістику, а й інші функції та учасників, такі як постачання, виробництво, розробка продукції, обслуговування клієнтів, моніторинг ефективності тощо.

Висновки

Міжнародні вантажні перевезення є невід’ємною складовою глобальних ланцюгів постачання, однак не тотожні їм за змістом і функціональним призначенням. Якщо перевезення зосереджені на процесі транспортування, то ланцюг постачання охоплює ширший спектр операцій – від закупівлі сировини до обслуговування кінцевого споживача.